

Datum
2026-07-02

Ert diarienummer
Ju2026/00921

Justitiedepartementet

Handläggare
Anna Sörman/Per Jansson

Bidrar till mål
En schysst byggbransch

Enhet
Ledningsstaben/
Organisationsenheten

Svenska Byggnadsarbetareförbundets yttrande över

Lättnader i kraven på hållbarhetsrapportering (SOU 2026:27)

Inledning

Svenska Byggnadsarbetareförbundet (Byggnads) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet *Lättnader i kraven på hållbarhetsrapportering* (SOU 2026:27). Byggnads organiserar över 100 000 medlemmar inom bygg- och anläggningssektorn. Branschen är fortsatt utsläppsintensiv, även om statistik från SCB visar att byggsektorn under 2025 stod för den största procentuella minskningen av växthusgasutsläpp bland svenska branscher. Utvecklingen är positiv men långt ifrån tillräcklig. Hållbarhetsrapportering är ett viktigt verktyg för att fortsatt driva omställning, skapa transparens och möjliggöra ansvarsutkrävande.

Under 2024 presenterade Byggnads en upphandlingsguide med sju krav för offentlig upphandling. Dessa är nära kopplade till FN:s globala mål för hållbar utveckling, särskilt:

- Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor, genom *krav på kollektivavtal och begränsade underentreprenörsled*
- Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion, genom *krav på utbildning, uppföljning och hållbara materialval*
- Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen, genom *krav på ID06-system och kontroll mot fusk, korruption och arbetslivskriminalitet*.

Mot denna bakgrund anser Byggnads att en minskad hållbarhetsrapportering riskerar att motverka såväl klimatmålen som arbetet för en sund och hållbar byggbransch.

Förslagets konsekvenser för byggbranschen

Utredningen föreslår att ett företag endast ska omfattas av lagkrav på hållbarhetsrapportering om det under de två senaste räkenskapsåren haft fler än 1 000 (<250¹) anställda och en nettoomsättning över 4,9 miljarder kronor (<500 miljoner kronor²). Samtidigt tas kriteriet om balansomslutning bort. Konsekvensen blir att endast omkring 150–200 svenska företag kommer att omfattas av reglerna, jämfört med uppskattningsvis 1 600–2 000 företag enligt tidigare regelverk. Små och medelstora börsnoterade företag undantas dessutom helt. För byggsektorn innebär detta att endast de allra största byggkoncernerna kommer att omfattas av lagstadgad

¹ Dagens gränsvärde

² Dagens gränsvärde

hållbarhetsrapportering från den 1 januari 2027. En stor del av branschen kommer därmed inte längre att omfattas av krav på öppen redovisning av sitt hållbarhetsarbete.

Förslagets konsekvenser för Byggnads

De föreslagna förändringarna innebär framför allt en kraftigt minskad insyn i byggbranschen och försämrade möjligheter att följa upp företagens ansvarstagande. Vilket i korthet innebär:

Försämrade möjligheter till dialog

Hållbarhetsrapporter innehåller information om bland annat arbetsvillkor, sociala förhållanden och mänskliga rättigheter. När färre företag omfattas av rapporteringsskyldigheten förlorar fackliga organisationer ett viktigt underlag för dialog med arbetsgivare och för att följa upp hur anställda behandlas.

Minskad transparens

Genom de kraftigt höjda gränsvärdena kommer merparten av Sveriges byggföretag inte längre att behöva offentliggöra hållbarhetsinformation. Detta innebär att insynen i många medelstora företag, där en stor del av Byggnads medlemmar arbetar, i praktiken försvinner.

Begränsad information från underentreprenörsled

Byggbranschen kännetecknas av långa entreprenörs- och leverantörskedjor. De föreslagna reglerna ger mindre företag rätt att begränsa vilken information de lämnar till större företag. Det riskerar att leda till mindre detaljerad rapportering om arbetsvillkor och mänskliga rättigheter längre ned i entreprenörskedjan, där många av Byggnads medlemmar finns.

Svagare uppföljning av social hållbarhet

När rapporteringskraven begränsas till EU:s miniminivå och antalet obligatoriska uppgifter minskar finns en tydlig risk att sociala hållbarhetsfrågor prioriteras ned. Det gäller bland annat:

- arbetsmiljö och säkerhet
- lika villkor och mångfald
- samt mänskliga rättigheter i leverantörs- och entreprenörsled.

Utredningen konstaterar själv att flera av de positiva effekter som tidigare förväntades för civilsamhället och arbetstagarorganisationer delvis uteblir när betydligt färre företag omfattas av regelverket.

Byggnads ställningstagande

Byggnads avstyrker de föreslagna lättnaderna.

Förslaget innebär visserligen en minskad administrativ börda för vissa företag, men detta sker på bekostnad av transparens, ansvarstagande och möjligheten att följa upp företagens hållbarhetsarbete. För byggbranschen där klimatpåverkan är betydande och där arbetslivskriminalitet, osunda entreprenörsled och arbetsmiljöproblem fortfarande utgör stora utmaningar, är utvecklingen särskilt bekymmersam.

Hållbarhetsrapportering är inte enbart ett verktyg för investerare och myndigheter utan också ett viktigt underlag för arbetstagarorganisationer, beställare och allmänhet.

En hög grad av öppenhet stärker möjligheterna att följa upp arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, klimatpåverkan och användningen av offentliga medel.

Byggnads anser därför att regeringen bör värna ett regelverk som främjar transparens och ansvarsutkrävande i stället för att kraftigt begränsa antalet företag som omfattas av hållbarhetsrapportering. Att minska kraven på rapportering och kontroll riskerar i förlängningen att försvåra arbetet mot arbetslivskriminalitet, försämra uppföljningen av

klimat- och hållbarhetsmål samt minska möjligheterna att säkerställa att offentliga medel används effektivt och i enlighet med de krav som samhället ställer.

Med vänlig hälsning

Kim Söderström
Förbundsordförande, Byggnads

